

POSTANOWIENIE

Dnia 27 października 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosław Bączyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Anna Kozłowska

SSN Kazimierz Zawada

w sprawie z wniosku T.G.-G.

przy uczestnictwie Gminy Miasta G. i Skarbu Państwa - Prezydenta Miasta G.

o stwierdzenie zasiedzenia,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 27 października 2017 r.,

zażalenia wnioskodawcy

na postanowienie Sądu Okręgowego w G.

z dnia 13 grudnia 2016 r., sygn. akt XVI Ca [...],

1. oddala zażalenie;

**2. nie obciąża wnioskodawcy kosztami postępowania
zażaleniowego;**

**3. przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego
w G. adwokatowi K.S. kwotę 3600 (trzy tysiące sześćset) zł
powiększoną o stawkę podatku od towarów i usług, tytułem
nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu wnioskodawcy
w postępowaniu zażaleniowym.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 13 grudnia 2016 r. Sąd Okręgowy odrzucił skargę kasacyjną wnioskodawcy, ponieważ wniesiona ona została po terminie przez jego pełnomocnika, ustanowionego z urzędu. Skargę tę wniesiono w dniu 12 listopada 2016 r. (od postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 2 czerwca 2016 r. w sprawie o stwierdzenie zasiedzenia), natomiast termin do wniesienia skargi upłynął już w dniu 19 października 2016 r.

Sąd Okręgowy ustalił, że ustanowiono dla wnioskodawcy pełnomocnika z urzędu (postanowienie z dnia 2 sierpnia 2016 r.) a [...] Izba Adwokacka ([...]IA) wyznaczyła pełnomocnika w osobie adw. A.G.. Pełnomocnik zawiadomiła Sąd o stwierdzeniu braku podstaw do wniesienia skargi kasacyjnej. [...]IA poinformowała Sąd w dniu 6 września 2016 r. o wyznaczeniu innego adwokata K.S. i ten adwokat złożył skargę kasacyjną w dniu 12 listopada 2016 r. na postanowienie z dnia 2 czerwca 2016 r. oddalającego apelację wnioskodawcy od postanowienia Sądu Rejonowego z dnia 9 lutego 2016 r.

W zażaleniu na postanowienie z dnia 13 września 2016 r. pełnomocnik wnioskodawcy wskazywał na naruszenie art. 117 § 5 k.p.c., art. 117³ § 1 k.p.c. i art. 124 § 3 k.p.c. Wnosił o uchylenie zaskarżonego orzeczenia jako bezpodstawnego. Zdaniem skarżącego, Sąd powinien potraktować kolejny wniosek wnioskodawcy jako wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu i wydać postanowienie na podstawie art. 117³ § 1 k.p.c., bądź - doręczyć nowemu pełnomocnikowi odpis wyroku wraz z uzasadnieniem. Od daty doręczenia należy liczyć termin do wniesienia skargi kasacyjnej przez nowego pełnomocnika.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Zgodnie z art. 124 § 3 k.p.c., w razie ustanowienia adwokata z urzędu na wniosek zgłoszony przed upływem terminu do wniesienia skargi kasacyjnej przez stronę, która prawidłowo żądała doręczenia orzeczenia z uzasadnieniem, sąd doręcza ustanowionemu adwokatowi orzeczenie z uzasadnieniem z urzędu, a termin do wniesienia skargi biegnie od doręczenia pełnomocnikowi orzeczenia z uzasadnieniem. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że przepis ten modyfikuje termin do wniesienia tego środka zaskarżenia i tym samym chroni stronę przed zarzutem naruszenia art. 87¹ § 1 k.p.c. (por. np. postanowienie Sądu

Najwyższego z dnia 15 grudnia 2016 r. I UZ 49/16, nie publ.). W postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 12 maja 2017 r., III Cz 16/17 (nie publ.) stwierdzono, że gdy ustanowiony z urzędu pełnomocnik zawiadomił sąd o braku podstaw do wniesienia zażalenia, doręczenie przez sąd postanowienia kolejnemu pełnomocnikowi nie powoduje ponownego tzw. otwarcia terminu do wniesienia zażalenia (art. 124 § 2 k.p.c.). Kolejny pełnomocnik ustanowiony z urzędu może natomiast wystąpić z wnioskiem o przywrócenie terminu do wniesienia zażalenia (art. 168 § 1 k.p.c.).

Stanowisko takie aktualne jest także w odniesieniu do skargi kasacyjnej wnoszonej przez pełnomocnika ustanowionego z urzędu. Sąd Okręgowy trafnie stwierdził, że skutki procesowe ustanowienia pełnomocnika z urzędu należy łączyć z doręczeniem pierwszemu pełnomocnikowi wyroku wraz z uzasadnieniem (w danej sprawie – w dniu 19 sierpnia 2016 r.). Sąd nie ma obowiązku ponownego doręczenia wyroku wraz z uzasadnieniem kolejnemu adwokatowi, który – z inicjatywy wnioskodawcy – wyznaczony został imiennie przez [...]IA w piśmie z dnia 31 sierpnia 2016 r. Prawdłowo zatem przyjęto, że kolejny adwokat złożył skargę kasacyjną już po upływie terminu, tj. po dniu 19 października 2017 r.

W tej sytuacji Sąd Najwyższy oddalił zażalenie jako nieuzasadnione (art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c.).

O kosztach postępowania orzeczono stosownie do art. 98 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. i § § 28, 16 ust. 2 rozporządzenie MS z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2015 r., poz. 1801).

Nie obciążono wnioskodawcy kosztami postępowania zażaleniowego przy uwzględnieniu art. 102 k.p.c. (p. k. 435 akt sprawy).